

Boodschap voor Wereldmissiezondag 2001

'Wat de liefde van de Heer heeft gedaan, daarvan wil ik zingen, steeds weer'

(Psalm 89,2)

Dierbare broeders en zusters

1. Met innige vreugde hebben wij het grote Jubileum van de verlossing gevierd, een tijd van genade voor de gehele Kerk. De goddelijke genade, die iedere gelovige heeft ervaren, zet ons aan tot 'verdieping', terwijl wij met dankbaarheid terugkijken op het verleden, hartstochtelijk in het heden leven en de toekomst met vertrouwen tegemoet zien, in de overtuiging dat "Jezus Christus dezelfde is, gisteren, vandaag en tot in eeuwigheid" (Heb 13,8).¹

Deze door hoop verlichte houding ten aanzien van de toekomst moet de basis zijn voor alle activiteiten van de Kerk in het nieuwe millennium. Dat is de boodschap waarmee ik mij tot alle katholieken wil richten ter gelegenheid van de missiezondag, die 21 oktober zal worden gevierd.

2. Het is tijd om vooruit te zien, onze ogen gericht op het gelaat van Jezus (vgl. Heb 12,2). De Geest roept ons om "onze gedachten te richten op de voor ons liggende toekomst",² om van Christus te getuigen en Hem te verkondigen en te danken "voor de 'wondere daden' die de Heer voor ons heeft verricht: *Misericordias Domini in aeternum cantabo*' (Ps 89,2).³ Vorig jaar herinnerde ik u er ter gelegenheid van de missiezondag aan dat missionaire bereidheid en toewijding voortkomt uit een vurige contemplatie van Jezus. Een christen die zich in Jezus heeft verdiept, moet wel gegrepen worden

door zijn uitstraling⁴ en zich inzetten om te getuigen van zijn geloof in Christus, de enige Verlosser van de mensheid.

Contemplatie van het gelaat van de Heer brengt de leerlingen ertoe om ook het gelaat van de mannen en vrouwen van nu te aanschouwen: de Heer vereenzelvt zich met "de minste broeders" (vgl. Mt 25,40.45). De contemplatie van Jezus, "de eerste en grootste verkondiger van het evangelie"⁵ transformeert ons tot evangelisten. Het maakt ons bewust van zijn verlangen om eeuwig leven te schenken aan hen die Hem door de Vader zijn toevertrouwd (vgl. Joh 17,2). God wil "dat alle mensen gered worden en tot de kennis van de waarheid komen" (1Tim 2,4) en Jezus wist dat het zijn Vaders wil was dat Hij het koninkrijk van God in andere steden zou verkondigen: "want daartoe ben Ik gezonden" (Lc 4,43).

De vrucht van de contemplatie van "de minste broeders" is de ontdekking dat ieder

1. Vgl. Johannes Paulus II, apostolische Brief *Novo millennio ineunte* (6 januari 2001), 1.

2. *A.w.*, 3.

3. *A.w.*, 2.

4. Vgl. Johannes Paulus II, Postsynodale apostolische Exhortatie *Vita consecrata* (25 maart 1996), 14.

5. Paulus VI, apostolische Adhortatie *Evangelii nuntiandi* (8 december 1975), 7.

mensen, zij het op een wijze die voor ons ondoorgrondelijk blijft, op zoek is naar God, die hem of haar heeft gemaakt en liefheeft. Zijn eerste leerlingen ontdekten dit ook: “(Heer), iedereen zoekt U” (Mc 1,37). En de “Grieken” roepen, namens de toekomstige generaties: “We zouden Jezus willen ontmoeten” (Joh 12,21). Ja, Christus is het ware licht dat ieder mens dat in deze wereld komt, verlicht (vgl. Joh 1,9): de mensheid zoekt Hem, zoekt Hem “tastenderwijs” (Hnd 17,27), aangetrokken door een innerlijke kracht waarvan zij de oorsprong zelf niet eens kent. Hiervan maakt God ons getuigen en boodschappers. Daartoe vervult Hij ons, als op een nieuw Pinksterfeest, van het vuur van zijn Geest, van zijn liefde en tegenwoordigheid: “Ik ben met jullie, alle dagen, tot aan de voleinding van de wereld” (Mt 28,20).

3. Een andere vrucht van het grote Jubileum is de instelling die de Heer van iedere christen verlangt, namelijk om met geloof en hoop vooruit te zien. De Heer bewijst ons de eer dat Hij vertrouwen in ons stelt, ons roept tot de missie en ons zijn genade bewijst (vgl. 1Tim 1,12-13). Deze roeping is niet voorbehouden aan een klein aantal mensen, maar gaat naar allen uit, ieder in zijn eigen levenssituatie. In de apostolische Brief *Novo millennio ineunte* schreef ik in dit verband: “Deze hartstochtelijke bewogenheid zal zeker in de Kerk een nieuwe missie-ijver doen ontwaken, die zich niet mag beperken tot een groep ‘specialisten’, maar waarvoor alle leden van het volk van God zich verantwoordelijk moeten weten. Als iemand werkelijk in contact komt met Christus kan hij of zij dit niet voor zich houden, maar moet het verkondigen. Er wordt een nieuw apostolisch elan gevraagd dat beleefd wordt als *de dagelijkse inzet van christelijke gemeenschappen en groepen*. ... Met vertrouwen moet Christus aan alle

mensen worden voorgehouden. We zullen ons richten tot volwassenen, gezinnen, jonge mensen, kinderen, en daarbij de meest radicale eisen van de evangelieboodschap niet verheimelijken; maar we zullen rekening houden met ieders persoonlijk aanvoelen en spreken, naar het voorbeeld van Paulus die verklaarde: ‘Ik ben alles wat je maar wilt om in elk geval een paar mensen te redden’ (1Kor 9,22).”⁶

De roeping tot de missie verkrijgt een buitengewone urgentie, zeker als we kijken naar dat deel van de mensheid dat Christus nog steeds niet kent of erkent. Ja, broeders en zusters, de missie *ad gentes* is in onze tijd meer dan ooit aan de orde. In mijn hart gegrift draag ik het gelaat van de mensheid mee dat ik op mijn pelgrimstochten heb kunnen aanschouwen: dat is het gelaat van Christus weerspiegeld in dat van de armen en lijdenden; het gelaat van Christus weerspiegeld in hen die leven als “als schapen zonder herder” (Mc 6,34). Iedere man en vrouw heeft het recht “uitvoerig” onderricht te worden (*t.a.p.*).

Wanneer men oog in oog komt te staan met het bewijs van de menselijke kwetsbaarheid en ontoereikendheid, is het de eerste neiging van de mens – zo ook van de apostelen – om iemand weg te sturen. In plaats daarvan moet een ieder van ons op zo’n moment juist zoeken naar het gelaat van de Geliefde en opnieuw luisteren naar de woorden van Jezus: “Ze hoeven niet weg te gaan. Jullie moeten hun te eten geven” (vgl. Mt 14,16; Mc 6,37). Op die manier zullen wij tegelijkertijd zowel de menselijke zwakte als de genade van de Heer ervaren. In het besef van de onvermijdelijke kwetsbaarheid die ons zo diepgaand kenmerkt, voelen wij de behoefte om God te danken voor wat Hij in ons gedaan heeft en in zijn genade zal blijven doen.

6. *Novo millennio ineunte*, 40.

4. Hoe kunnen we in deze omstandigheden nalaten om al die missionarissen, priesters, religieuzen en leken in herinnering te roepen, die de missie *ad gentes* en *ad vitam* tot de reden van hun bestaan hebben gemaakt? Met hun leven verkondigen zij steeds weer “wat de liefde van de Heer gedaan heeft” (Ps 89). Dat “steeds weer” ging niet zelden zover dat het tot bloedvergieten kwam: hoeveel ‘getuigen van het geloof’ zijn er in de afgelopen eeuw niet geweest! Het is mede aan hun grootmoedige gave van zichzelf te danken dat het koninkrijk van God kon groeien. Naar hen gaat onze dankbare nagedachtenis uit, vergezeld van ons gebed. Hun voorbeeld is een stimulans en steun voor alle gelovigen die er moed uit putten zichzelf “omgeven” te zien “door zo’n wolk van getuigen” (Heb 12,1), die met hun woorden en daden het evangelie in alle werelddelen hebben doen en nog altijd doen weerklinken.

Ja, broeders en zusters, wij kunnen niet zwijgen over wat wij hebben gezien en gehoord (vgl. Hnd 4,20). Wij hebben gezien hoe het werk van de Geest en de glorie van God zich in zwakheid openbaard (vgl. 2Kor 12; 1Kor 1). Ook vandaag de dag zijn er nog talloze mannen en vrouwen die met hun toewijding en opofferingsgezindheid voor ons een sprekend teken van Gods liefde zijn. Van hen ontvangen wij het geloof en wij worden op onze beurt aangespoord om boodschappers en getuigen van het Mysterie te zijn.

5. Missie is de “*vreugdevolle verkondiging van een gave* die voor alle mensen bedoeld is en, met de grootst mogelijke eerbied voor ieders vrijheid, aan allen moet worden aangeboden: de gave namelijk van God die liefde is, van God die ‘zoveel van de wereld heeft gehouden dat Hij zijn eniggeboren Zoon heeft geschonken’ (Joh 3,16). ... De Kerk mag zich daarom niet onttrekken aan

missionering onder de volkeren. De *missio ad gentes* heeft als primaire opdracht te verkondigen dat in Christus, ‘de weg en de waarheid en het leven’ (Joh 14,6), het heil voor de mensen te vinden is.” Dit is een uitnodiging aan iedereen, het is een dringende oproep waarop onverwijld en ruimhartig moet worden ingegaan. We moeten op weg! We moeten zonder dralen op weg, net als Maria, de moeder van Jezus; net als de herders, daartoe opgewekt door de eerste boodschap van de engel; net als Maria Magdalena bij het zien van de verrezen Heer. “Bij het begin van de nieuwe eeuw moeten we met lichter tred over de wegen der aarde trekken. ... De verrezen Christus nodigt ons uit om Hem als het ware opnieuw te ontmoeten in de Bovenzaal waar Hij ‘op de avond van die eerste dag van de week’ (Joh 20,19) aan zijn leerlingen verscheen om hen te ‘beademen’ met de levengevende Geest en aan het grote avontuur te doen beginnen van de evangelieverkondiging.”⁸

6. Dierbare broeders en zusters! Missie vraagt om gebed en concrete inzet. Er is zoveel nodig voor een fijnmazige verspreiding van het evangelie.

Dit jaar is het 75 jaar geleden dat de missiezondag werd ingesteld door paus Pius XI, die inging op een verzoek van de Propaganda Fide om “een ‘dag van gebed en propaganda voor het missiewerk’ in te stellen die in alle diocesen, parochies en instellingen in de katholieke wereld op dezelfde dag wordt gevierd ... om de gaven voor het missiewerk te bevorderen”.⁹ Sindsdien vormt de missiezondag een bijzondere gelegenheid om heel het volk van God te herinneren aan de permanente geldigheid van het missie-mandaat, aangezien “de missie alle christenen aangaat, alle bisdommen en parochies, kerkelijke instellingen en verenigingen”.¹⁰ Tegelijkertijd is het een geschikt moment om te bevestigen dat “de missies niet alleen

7. A.w., 56.

8. A.w., 58.

9. Congregatie voor de Riten, *Instelling van missiezondag* (14 april 1926), in: AAS 19 (1927), 23 e.v..

10. Johannes Paulus II, Encycliek *Redemptoris missio* (7 december 1990), 2.

een bijdrage vragen, maar een deelname aan de verkondiging en aan de liefde voor de armen. Alles wat wij van God ontvangen hebben – zowel het leven als de materiële goederen – is niet van ons.”¹¹ De missiezondag is belangrijk in het leven van de Kerk “omdat deze duidelijk maakt hoe men moet geven: *in* de eucharistieviering, dat wil zeggen als gave aan God en *voor* alle missies van de wereld”.¹² Moge dit jubileum dan een goede gelegenheid zijn om ons te bezinnen op de behoefte aan een grotere, gemeenschappelijke inspanning om de missionaire geest te versterken en de benodigde materiële hulpgoederen in te zamelen die voor het missiewerk vereist zijn.

7. In de preek bij de afsluiting van het grote Jubeljaar, op 6 januari 2001, zei ik: “Wij moeten opnieuw vanuit Christus op weg gaan, met het vuur van Pinksteren, met hernieuwd enthousiasme. Vanuit Hem op weg, in de allereerste plaats in een dagelijks streven naar heiligheid, steeds gericht op het gebed en luisterend naar zijn woord. Vanuit Hem op weg, om te getuigen van zijn liefde.”¹³

Daarom:

Ga opnieuw op weg vanuit Christus, u die genade gevonden hebt.

Ga opnieuw op weg vanuit Christus, u die vergeven hebt en vergeven zijt.

Ga opnieuw op weg vanuit Christus, u die pijn en lijden hebt gekend.

Ga opnieuw op weg vanuit Christus, u bij wie het vuur dreigt te doven: het jaar van de genade is zonder einde.

Ga opnieuw op weg vanuit Christus, Kerk van het nieuwe millennium.

En ga uw weg zingend!¹⁴

Moge Maria, moeder van de Kerk, ster van de evangelisatie, ons vergezellen op onze reis, zoals zij op de dag van Pinksteren ook bij de leerlingen bleef. Tot haar wenden wij ons met vertrouwen. Moge de Heer ons door haar voorspraak de volharding schenken voor onze missionaire taak, die een zaak is voor de gehele kerkelijke gemeenschap.

Met deze gevoelens zegen ik u.

Vanuit het Vaticaan, 3 juni 2001, Pinksteren

JOHANNES PAULUS II

Vertaling: P. de Die

11. *A.w.*, 81.

12. *T.a.p.*

13. Nr. 8.

14. Vgl. Wegzending aan het eind van de eucharistieviering van de Openbaring des Heren, 2001.